

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.160/2023
cu privire la garantarea depozitelor în bănci

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci (în continuare – *proiect de lege*) a fost elaborat de către Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar (FGDSB). Conform prevederilor pct. 45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (realizarea acțiunii nr. 135, Capitolul 9 „Servicii Financiare”, Cluster 2 „Piața internă”), termen de realizare – decembrie 2026.

Proiectul de lege vine să asigure continuitate în procesul de armonizare a legislației naționale în domeniul garantării depozitelor cu normele și standardele internaționale, implicit să asigure transpunerea integrală a prevederilor relevante din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor, în special art. 2 și art. 6 ale acesteia, precum și a amendamentelor aduse acestei Directive de Directiva (UE) 2026/804 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 martie 2026 de modificare a Directivei 2014/49/UE în ceea ce privește domeniul de aplicare al protecției depozitelor, utilizarea fondurilor schemelor de garantare a depozitelor, cooperarea transfrontalieră și transparența.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Legea nr. 160/2023 a instituit cadrul juridic național privind funcționarea schemei de garantare a depozitelor. Cu toate acestea, analiza cadrului normativ existent a evidențiat necesitatea unor ajustări terminologice și funcționale, pentru a asigura:

- a. alinierea completă a noțiunilor utilizate la terminologia Directivei 2014/49/UE, inclusiv prin substituirea referințelor la „bănci” cu noțiunea de „instituții de credit”, inclusiv reieșind din prevederile proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind activitatea instituțiilor de credit);
- b. ajustarea mecanismelor de constatare a indisponibilității depozitelor;
- c. instituirea unui calendar gradual de majorare a nivelului de acoperire a depozitelor, în concordanță cu standardele Uniunii Europene și cu capacitatea

financiară a FGDSB și a sistemului bancar;

- d. corelarea cadrului normativ privind garantarea depozitelor cu legislația în domeniul redresării și rezoluției instituțiilor de credit;
- e. alinierea cadrului normativ național în domeniul garantării depozitelor inclusiv la modificările recente operate la nivelul Uniunii Europene în domeniu (Directiva 2026/804).

În lipsa modificărilor propuse, cadrul normativ național ar rămâne parțial aliniat cerințelor acquis-ului UE, ceea ce ar putea genera dificultăți în procesul de implementare și de integrare în sistemul financiar internațional.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege urmărește consolidarea și modernizarea cadrului normativ privind garantarea depozitelor, principalele soluții propuse vizând:

- *ajustarea terminologiei și asigurarea corelării acesteia cu legislația specială ce reglementează activitatea băncilor* – în condițiile în care a fost lansat spre consultări publice proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor), nr.unic 547/MF/BNM/2026, ce prevede substituirea noțiunii de „bancă” cu noțiunea de „instituție de credit”, proiectul de Lege propus vine cu modificările de rigoare pe același aspect. De asemenea, reieșind din ultimele ajustări operate recent la acquis-ul UE aferente schemelor de garantare a depozitelor, proiectul vine cu substituirea noțiunii de „depozit garantat” cu noțiunea de „depozit acoperit”, precum și cu precizarea unor noțiuni existente sau includerea altor noi.
- *definirea expresă a noțiunilor de autoritate competentă și autoritate desemnată* – respectiv, proiectul prevede stabilirea Băncii Naționale a Moldovei, în calitate de autoritate cu atribuții de autorizare, supraveghere sau constatare a indisponibilității depozitelor instituțiilor de credit, în scopul aplicării Legii nr.160/2023, drept autoritate competentă, iar Fondul de Garantare a depozitelor în Sistemul Bancar – drept autoritate desemnată, responsabilă de administrarea schemei de garantare a depozitelor.
- *reglementarea clară a procedurii de constatare a indisponibilității depozitelor;*
- *reglementarea situațiilor și a modului de garantare a depozitelor deschise la o bancă de către alte instituții financiare în numele și în contul clienților săi (depozite de fonduri ale clienților)* – proiectul prevede condițiile exprese de garantare a acestor depozite de către Fondul de acoperire a depozitelor, cu precizarea faptului că drepturile de compensare aparțin clienților pentru care sunt deținute fondurile în cauză.
- *introducerea unui mecanism gradual de majorare a nivelului de acoperire a depozitelor garantate, până la atingerea plafonului de 100 000 euro* – în condițiile în care nivelul actual al plafonului de garantare este de 200 000 lei (circa 10 000 euro), întru asigurarea unui plafon de garantare similar statelor UE este nevoie de efort financiar suplimentar din partea instituțiilor membre (bănci), având în vedere că principala sursă de formare a mijloacelor Fondului de acoperire a depozitelor constă în contribuțiile acestora. În acest context, întru asigurarea atingerii plafonului dat, a fost

stabilit un calendar etapizat de aliniere. Este de menționat faptul că proiectul a fost consultat în prealabil cu sectorul bancar, care a solicitat extinderea termenului de aliniere treptată la nivelul plafonului de garantare prevăzut de Directiva UE, în rezultat acesta fiind extins cu 1 an – până în 2035. Respectiv, majorarea graduală a plafonului de garantare a depozitelor se va realiza conform următorului calendar:

- 500 000 (cinci sute) mii lei moldovenești - începând cu data de 1 ianuarie 2028;
- 1 000 000 (un milion) lei moldovenești - începând cu data de 1 ianuarie a anului următor anului semnării tratatului de aderare la Uniunea Europeană, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2031;
- 100 000 (una sută) mii euro - începând cu data de 1 ianuarie a anului următor expirării perioadei de 4 ani de la data semnării tratatului de aderare la Uniunea Europeană, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2035.

În aceeași ordine de idei, ținem să remarcăm faptul că reieșind din amendamentele operate prin Directiva UE 2026/804, art.24 alin.(4) al proiectului de Lege se propune a fi modificat cu prevederi, situații și condiții în care plafonul de garantare poate depăși nivelul prenotat, normele date urmând să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2035 (termenul de aliniere deplină la plafonul de garantare aplicabil UE).

- *precizarea unor norme și proceduri reieșind din conformitatea la cerințele privind spălarea banilor și finanțarea terorismului* – proiectul prevede precizarea normelor art.33 conform cărora dacă un deponent sau o altă persoană care are dreptul la compensație a fost acuzată de o infracțiune care are legătură cu spălarea banilor, după cum este definit în legislația aplicabilă, FGDSB este obligat să suspende orice plăți legate de această compensație.

- *completarea și precizarea normelor art.44 din Legea nr.160/2023 ce reglementează împrumuturile ce pot fi contractate de la Ministerul Finanțelor* – conform prevederilor Directivei UE 2026/804, apelul la fondurile publice în cazul insuficienței resurselor financiare în Fondul de acoperire a depozitelor se efectuează în ultimul rând, după epuizarea tuturor celorlalte opțiuni alternative de accesare a fondurilor, iar termenul pentru care un astfel de împrumut poate fi acordat este de până la 6 ani, cu posibilitatea prelungirii termenului de rambursare a împrumutului o singură dată, pentru încă 3 ani, reieșind din impactul asupra sectorului bancar. Respectiv, proiectul precizează termenul pentru care poate fi acordat împrumutul ce ar putea fi contractat de la Ministerul Finanțelor (6 ani, cu posibilitatea unei prelungiri de până la 3 ani).

- *precizarea normelor aferente termenului de revendicare a compensației depozitului garantat* – art.37 din Legea nr.160/2023 a fost revăzut în sensul stabilirii faptului că deponenții ale căror depozite nu au fost compensate pot revendica plata compensației de la FGDSB în termen de 5 ani de la data indisponibilității depozitelor.

- *ajustarea normelor privind intervenția schemei de garantare a depozitelor în contextul măsurilor de rezoluție*, cu respectarea principiului conform căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat, precum și cu precizarea aspectelor ce țin de cooperare și furnizare de informații necesare Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul

Bancar.

Adițional, proiectul de Lege prevede intrarea în vigoare a acestuia în termen de 6 luni din data publicării în Monitorul Oficial, astfel încât să se asigure întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor. De asemenea, unele prevederi (pct. 21 în partea ce ține de completarea cu art. 23¹ și pct. 26 în partea ce se referă la completarea art. 29 cu alin. (5²)) au fost stabilite cu termen de intrare în vigoare la data de 11 mai 2028 (termenul la care aceste prevederi intră în vigoare în statele membre UE), altele (pct. 5, în partea ce se referă la completarea art. 1 cu alin. (4²); pct. 14 în partea ce se referă la modificarea art.11 alin.(1), alin.(2) și completarea cu alin.(6); pct. 35 în partea de ține de completarea art. 43 cu alin. (5) – la data aderării având în vedere că acestea vizează schimbul de informații cu alte state membre și cooperarea transfrontalieră în domeniu, iar altele (pct. 22 din proiect în partea ce ține de modificarea alin.(4) al art.24) – la data de 01 ianuarie 2035, acesta fiind și termenul de aliniere deplină la plafonul de garantare aplicabil la nivel UE (conform prevederilor art.II alin.(3) lit.c)).

3.2. Opțiuni alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere caracterul obligatoriu al transpunerii Directivei 2014/49/UE și angajamentele asumate în cadrul procesului de armonizare a reglementărilor naționale la normele și standardele internaționale, opțiuni alternative nu au fost identificate. Neadoptarea proiectului de lege ar menține neconcordanțe între legislația națională și cea a Uniunii Europene, fapt ce ar genera deficiențe în procesul de integrare armonioasă a sistemului bancar și de depunere a economiilor în piața financiară a Uniunii Europene.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu implică acțiuni de reformă structurală sau instituțională, precum și nu generează extinderea competențelor instituționale existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat. Majorarea graduală a nivelului de acoperire a depozitelor urmează a fi asigurată din contul contribuțiilor ce urmează a fi achitate de bănci, aceasta fiind corelată cu capacitatea financiară a schemei de garantare a depozitelor și a entităților din domeniul bancar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul contribuie la creșterea încrederii deponenților în sistemul financiar și la consolidarea stabilității financiare, fără a impune sarcini disproporționate instituțiilor de credit.

4.4. Impactul social

Proiectul are un impact social pozitiv, prin sporirea protecției deponenților și a gradului de siguranță a depozitelor garantate.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către FGDSB se va realiza în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebanancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege asigură transpunerea prevederilor din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor și contribuie la realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în domeniul schemelor de garantare a depozitelor în conformitate cu prevederile Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (realizarea acțiunii nr. 135, Capitolul 9 „Servicii Financiare”, Cluster 2 „Piața internă”).

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Directiva 2014/49/UE a fost anterior transpusă parțial prin Legea nr.160/2023, la etapa dată fiind realizat exercițiul de transpunere totală a prevederilor acquis-ului comunitar în domeniu, implicit:

- alinierea la prevederile art.2 și art.6 din Directiva UE 2014/49 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor;
- alinierea la ultimele modificări operate la Directiva UE 2014/49 prin Directiva UE 2026/804 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 martie 2026 de modificare a Directivei 2014/49/UE în ceea ce privește domeniul de aplicare al protecției depozitelor, utilizarea fondurilor schemelor de garantare a depozitelor, cooperarea transfrontalieră și transparența.

În acest context, în conformitate cu art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 a fost elaborat Tabelul de concordanță aferent actului UE transpus.

Proiectul, însoțit de tabelul de concordanță, va fi expediat Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar

pentru implementarea legislației UE

Implementarea proiectului de lege urmează a fi asigurată prin ajustarea, după caz, elaborarea cadrului normativ secundar de către Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului/16141>.

Totodată, este de remarcat faptul că proiectul de Lege a fost supus unei runde de avizare prealabilă a acestuia de către Banca Națională a Moldovei și sectorul bancar (Asociația Băncilor din Moldova și cele 10 bănci ce activează la moment pe teritoriul RM), opinia și propunerile acestora fiind luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului de Lege.

În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege urmează a fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de Lege va fi supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul „particip.gov.md”.

7. Concluziile expertizelor

Conform art. 35 alin. (2), art. 36 alin. (5) și art. 37 alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Lege urmează a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, expertizei anticorupție și expertizei juridice.

8. Modul de încorporare în cadrul normativ existent

Modificările propuse se integrează coerent în cadrul normativ existent și nu afectează concepția generală a legislației în domeniul garantării depozitelor.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de Lege urmează a fi asigurată prin ajustarea, după caz, elaborarea cadrului normativ secundar de către Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ